

AH 1964
2021Z04193

Antwoord van minister De Jonge (Volksgezondheid, Welzijn en Sport)
(ontvangen 10 maart 2021)

1. Bent u bekend met het bericht: 'Pas de vaccinatiestrategie aan, zeggen deskundigen: niet 2 prikken, maar 1'? 1)

Ja.

2. Kunt u aangeven wanneer de resultaten van de beoordeling van studies door het RIVM naar het zetten van maar één prik of het langer uitstellen van een tweede verwacht kunnen worden? Wanneer kunnen we de uitkomsten van het onderzoek van de Gezondheidsraad naar de mogelijkheid van een combinatie van vaccins bij het zetten van twee prikken verwachten?

De Gezondheidsraad heeft op 8 maart advies uitgebracht over het hanteren van een één-dosis-schema, dan wel verder uitstel van de tweede dosis. De Gezondheidsraad raadt dit af en heeft met name zijn zorgen geuit over het risico op de ontwikkeling van escape-mutanten (varianten die niet of verminderd op de vaccins reageren) en de mogelijkheid dat de vaccineffectiviteit tegen COVID-19 na één dosis snel daalt. Op basis van dit advies heb ik besloten de vaccinatiestrategie op dit punt niet aan te passen. Voor de vaccins die bestaan uit twee prikken, zullen beide prikken aanbevolen blijven binnen de geadviseerde termijn.

Daarnaast heb ik de Gezondheidsraad gevraagd op korte termijn te adviseren over de volgende stappen in het vaccinatiebeleid. De Gezondheidsraad is onder andere gevraagd of het mogelijk is om twee verschillende vaccins binnen een vaccinatieschema te combineren, en daarmee dus op een later moment een ander vaccin in te zetten als tweede prik. Ik heb de raad gevraagd dit advies zo spoedig mogelijk te verstrekken.

3. Is bekend of het onderzoek dat het Amsterdam UMC wil doen naar het zetten van één vaccinatie in plaats van twee bij mensen die al corona hebben gehad, van start kan gaan? Zo nee, wat is hiervoor de reden?

Vanuit het vorig jaar opgestarte COVID-19 programma van ZonMw is een onderzoeksproject gefinancierd gericht op mensen die eerder een COVID-19 hebben doorgemaakt. Onlangs is een verzoek binnen gekomen voor financiering van aanvullend onderzoek naar vaccinatie van personen die al eerder COVID-19 hebben doorgemaakt. Dit voorstel ligt ter beoordeling bij de ZonMw commissie.

4. Volgens viroloog Menno de Jong van het Amsterdam UMC zouden we een half miljoen vaccins kunnen besparen, wanneer blijkt dat individuen goed beschermd zijn tegen Covid-19 na een Covid-19 infectie en

één Pfizer vaccinatie. Is de minister bereid om in Nederland verder onderzoek te verrichten naar dit onderwerp, zoals viroloog Menno de Jong van het Amsterdam UMC heeft voorgesteld?

Ik vind onderzoek naar corona en de werkzaamheid van coronavaccins van groot belang. Dit is ook de reden dat ik ZonMw opdracht heb gegeven om een COVID-19 vaccin onderzoeksprogramma op te zetten. De Gezondheidsraad adviseert in haar advies van 8 maart om de mensen die in de afgelopen 6 maanden een positieve testuitslag hebben ontvangen nog maar 1 prik te geven. Uit onderzoek blijkt dat dit voldoende bescherming geeft aan mensen die de infectie al hebben doorgemaakt. Ik vind het belangrijk om bij deze adviezen goed te wegen welke implicaties dit heeft voor de uitvoering van de vaccinatiestrategie. We bezien momenteel hoe we dat het beste praktisch kunnen vormgeven en wat daarbij komt kijken.

5. Zijn er landen in de wereld die overgegaan zijn tot het zetten van één vaccinatie bij personen die al een covid-infectie hebben doorgemaakt? Heeft de minister kennis genomen van de onderzoeken uit onder andere Engeland, waaruit blijkt dat personen die voorheen zijn geïnfecteerd met Covid-19, beter immuun zijn tegen Covid-19 na de eerste dosis van het Pfizer vaccin dan personen zonder Covid-19 infectie?

Voor zover ik weet zijn er momenteel geen landen overgegaan tot het zetten van één vaccinatie bij personen die al een COVID-infectie hebben doorgemaakt. Ik ben op de hoogte van onderzoeken naar het effect van een tweede doses COVID-19-vaccin bij mensen die reeds eerder een besmetting hebben doorgemaakt. De Gezondheidsraad benoemt dit ook in zijn advies.

6. Hoe beoordeelt het RIVM het algoritme dat onderzoekers van het Amsterdam UMC hebben ontwikkeld dat voor patiënten van elke huisartspraktijk het risico berekent om ernstig ziek te worden van het coronavirus? Hoe wordt de conclusie van het onderzoek beoordeeld? 2)

Dit onderzoek – wat nog voorligt ter peer review – presenteert een algoritme dat ondersteunend is aan de prioritering van kwetsbare mensen bij huisartsenpraktijken voor vaccinatie. Onderzoekers ontwikkelden een algoritme, welke een indicatie geeft hoe groot de kans is dat bij een besmetting met COVID-19 zorg in de 2e lijn noodzakelijk is. Volgens de onderzoekers kan zo een reductie behaald worden van de 2e lijns COVID-zorg.

Het idee om mensen te prioriteren op basis van een algoritme is controversieel, en moeilijk uit te leggen. Ook is het gevoelig gezien de keuze van de gegevens die zijn gebruikt in het kiezen van het beste algoritme.

Het best presterende algoritme in deze studie geeft volgens de onderzoekers een resultaat dat net iets beter voorspelt wie gevaccineerd moet worden, dan dat het voorstel van de Gezondheidsraad om de ouderen en meest kwetsbare

als eerste te vaccineren als strategie wordt gehanteerd. De door de Gezondheidsraad geadviseerde strategie doet nauwelijks onder voor de geoptimaliseerde strategie en is naast meer transparant ook eenvoudiger grootschalig uitvoerbaar.

Behalve de complexiteit in de uitvoering, ondoorzichtige selectie van gevaccineerden en de minimale winst t.o.v. het veel simpeler 'van boven naar beneden' vaccineren, zijn de uitkomsten ook minder relevant nu de vaccinatie al een tijdje gaande is.

7. Kunt u deze vragen afzonderlijk van elkaar en vóór het aanstaande debat over de ontwikkelingen rondom het coronavirus beantwoorden?

Ja.

1) NOS.nl, 'Pas de vaccinatiestrategie aan, zeggen deskundigen: niet 2 prikken, maar 1', 27 februari 2021, via: Pas de vaccinatiestrategie aan, zeggen deskundigen: niet 2 prikken, maar 1 | NOS

2) AMC.nl, 'Algoritme berekent kans om ernstig ziek te worden van het coronavirus', 12 februari 2021, via: Amsterdam UMC Locatie AMC - Algoritme berekent kans om ernstig ziek te worden van coronavirus